

ELŐPÍZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként . 4 fillér
 Nyitlteri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összekötötésben levő hird. irodák
 arrendményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FELLELŐS SZERKESZTŐ: DR. NOVOTNY ERNŐ.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Márciusi gondolatok.

Irta: Rassovszky Kálmán.

Tavaszi fényben ragyog a világ, hegyek ormán, erdők mélyén felfelzendül a tavasz első hírnöke s eldabolja szép dalát a bimbónyílásról, a kikeletről és a szabadságról. Márciusi szellő lengi át a berket, márciusi eszmék töltik el szívünket, beszélünk multról, nagy időről, nagy emberekről, hősekről.

Mikor így tavasszal megújul az örök-élet és a piros napsugarak bimbót fakasztanak, visszaidéződik emlékünke egy olthatatlan fényességű idő, melyen a magyar nemzet páratlan egyértelműséggel áldozta életét és vérének függetlenségéért és szabadságának csorbíthatatlanságáért. — 65 éves historia ez... és még ma is hűséges hozzánk. Még ma is visszajár sötét aradi sírjából meg-meg dobbantani keblünket, szívünket, hogy ha már nem is tudunk úgy lelkesedni, de legalább ne felejtünk megemlékezni róla. — A mai napon, midőn minden magyar szive feldobog, amikor minden hű kebel örömmel telik el s lelkesül, mert ünnepel, nemzeti létünk biztosításának és a vívott harcok hőszereinek szentelt emlékünnepet: szent lelkesedéssel tünődünk a hazánagy, dicső multjának emlékein. S ezek az emlékek kedvesek nekünk, mert ezekben látjuk megújulásunk, újjászületésünk tavaszát.

De vajjon vallási, társadalmi, szellemi s erkölcsi világunk mezején itt-e már a tavasz, virul-e már a kikelet? Vajjon megjöttek-e már az előhírnökök: a szabadság, egyenlőség testvériség?! Megjöttek, mert meghozta őket az 1848/49.-iki hősök csatája, mert kivívták azt életük árán. — De nem találtak meleg fészekre, ahol befogadták volna őket s hozzáértő kezekkel ápolták, növesztették volna nagyra! Nem, mert a szívek hasonlókká lettek a feldúlt templomokhoz, miket a kegyetlen ellenség haragja földig rombolt, hol nem zendül fel a „Téged Isten dicsérünk“, nem szállnak égbe a hálaima tömjénfüstjei — hanem banditák, rablók tanyájává lett. Az egoizmus uralja azt, átkos erőszakkal, hogy ne evezzen csak magának s ez veri békóba az elmét, hogy ne itéljen, csak saját képzelt javára. — Eltorul a lelkem s hazám jövőjét féltve megborzadok a tudattól, hogy ilyen talajban, mint korcsosodott el az eszményi szabadság aljas szabadsággá, a testvériség gonosz gyűlöletté, sivar ön-

zéssé s az egyenlőség zsarnokoskodó fejtelenséggé. — Összeszorul a szívem, ha látom, hogy a férfi-jellem hanyatlásnak indult, a női erényt lábbal tiporják, megvetéssel lenézik. — Mindentü, a társadalom egész vonalán, kezdve a családi életen egész az állami életig az anyagiasság, önzés, élvezetvágy tobzódik örült orgiákon. Nem ezért küzdöttek a hősök, kikben fő jellem-vonásként csúcsosodott ki a törhetetlen, megalkuvást, meghunyaszkodást nem tűrő hazafiúi érzés, a legmélyebb vallásosság, az *elvhűség*, melyért inkább meghaltak, de fel nem adták! Nem ilyen világot, nem *ilyen jövőt festettek maguknak!*

S aki érez, akiben él még a hazaszeretetnek csak egy szikrája is, kell, hogy önkénytelenül arra gondoljon: itt tenni kell, nem lehet, nem szabad tétlenül, nyugodt lélekkel nézni saját pusztulásunkat. Felébred lelkünkben a vágy, megcsillan a remény, hogy eljön ama jobb kor, „mely után buzgó imádság epedez százazrek ajkán“... De befészkel magát a kétség is: hátha későn... hátha az eszmék, szellemek harcát, mely többé nem tisztán személyi harc, mert itt társadalmi érdekek, eszmék állanak egymással szemben, igen! — hátha ezt a harcot nem lehet többé megállítani romboló útjában...

Ha megfigyeljük, ha jól megnézzük ezt a gomolygó tömeget, azt mondja valami benső sugallat hogy: talán még nem késő! Ma még remélhetjük, hogy bár nagy áldozatok árán, de nemsokára, talán két, talán három évtized alatt vissza lehet terelni helyes medrére a romboló folyamat; remélhetjük, hogy úgy a társadalmi, mint különösen a politikai élet mezején megjön a kikelet sokat szenvedett hazánk részére is; hogy eljön az a kor, midőn majd meg tudjuk érteni a fényes, dicső multat, midőn megmutatjuk, hogy a hősök halála megtanított bennünket a szabadságra, hogy tudjuk használni a jövőt s remélhetünk egy dicső jövőt is! Hazafiak, Honleányok! ne essetek kétségbe, bizzatok a magyarok Istenében! Jusszon el minden igaz magyar fülébe a harca hívó „Talpra Magyar“ s álljon ki a sikra minden egyes! Ti Honleányok! ne vágyódjatok új szerepkör után, mert az isteni örök-törvény által kiszabott szerep, fontos, sőt sok tekintetben az emberiség kulturájának előbbre vitelében úgy gazdasági, mint erkölcsi s vallási téren fontosabb, mint a férfié!! Neveljétek hű fiaikat, hősokeket, erkölcsös igaz magyar nemze-

déket! És ti Honfiak! adjatok példát, mutassatok utat, módot eme nemzetet újító nagy munkára!

Midőn ünnepet ül majd a nemzet, ünnepeljünk mi is szeretettel, rajongással a hősök em'leke iránt. Régi virtusa a magyar embernek, hogy ünnepelni tud s szeret, de már ennek a nagy napnak a fénye is kezd halványulni. — Szomorú időket élünk — rossz csillagok járnak, szenvedünk... Nincs is a külföldnek egyetlen nemzete, mely annyit szenvedett volna, mint a magyar, még azoktól is, akiknek tűzhelyét védelmezte. Nem is csoda, ha nemzeti imánk a Hymnusz és a Szózat könnypatakba fúlnak, ha a Rákóczy kesergője úgy szól, mint az árván maradt szabadság zokogása leghivebb védőinek jeltelen sírja fölött! Minél távolabb megyünk 1848. március 15.-ikétől, annál szomorúbb a jövő, sivarabb, hidegebb a jelen! Ha visszagondolunk a nagy napokra, mintha hallanánk a pesti fiatalság győzelmi mámorának hangos kiáltását, mintha előttünk kiáltanak ki a 12 pontot, mely előtt meg kellett hajolni még a koronás tőnek is... s ma már nem látunk semmit ezekből.

A 48. március 15.-ike az a nap volt, mikor a szabadság utolsó gyertyalobbanásának izzó tűzére meghaltak az igazi rajongók. És aztán meghalt a szabadság is.

Ezt pedig csak egy új Magyarország t. maszthatja fel.

Csak az új Magyarország romja lehet alapja *egy igazinak!*

A hibás akarat.

Az izlam egyik örökszép regéje szerint két angyal tartózkodik az egyén mellett. Az átöröklés és a megszokás. Ezek vagy teljesen elkülönítve, vagy pedig egyesülve követik az egyént. Rendszerint a gyengébb oivad bele az erősebbe. — Ebből eredőleg minden egyes egyén lehet rossz, vagy jó aszerint, hogy mily minőségben és mérvben érvényesül e két tényező. A fertőzött miliőben a jólelkű egyén is váhatik rosszá, viszont a szepőtelenben a gonosz, züllött egyén is megjavulhat.

Kétségtelen azonban, hogy az erős, edzett akaratú egyén sikeresebben küzdhet a körülötte settenkedő nyavalyák, veszedelmek ellen, mint a gyenge, vagy beteg akarat. A züllött egyének zöme gyenge, beteges akaratú birnak, voltaképpen ez okozza züllésüket is.

Minden erő bánhat aszerint, hogy milyen irányban van kifejlődve. De egyuttal tény ez is, hogy minden erő értékesíthető,

Tehát a gyenge, beteges akarat is. Lám, azok a természeti erők, melyek valaha az egyén rettegésének, pusztításának voltak kezdeményezői, ma már jobbra az egyéni ész parancsainak engedelmeskednek, hogy illyentén hasznosíthatók legyenek.

Látjuk, hogy a technika vívmányai mindjobban hatalmukba kerítik a természet erőit, egyben csökkentik azok káros és veszedelmes voltát. Azonban sajnos, de való, hogy az emberi nevelés ezidőszereint még nem tart lépést a technika vívmányával. Ez az oka annak, hogy a szociális erők között még igen sok a káros, anarchisztikus, ellentétes erő. Vagyis a szociális életben még nagyon sok a hibás akaratú egyén.

Ezek hozzá hasonlók a világűrben cél-talanul bolyongó üstökösökhöz, melyek lépten-nyomon beleütköznek a világrend törvényszerűségébe s szavadják az ott uralkodó összhangot.

Az egyének a fizikai és szerves környezethez kell alkalmazkodnia. A környezet azonban a fejlődés folytán differenciálódik, változik, új formákat, részleteket ölt magára. A hibás akaratú egyén érdes, szögletes, beteges oldalainál fogva nem tud hozzá alkalmazkodni az egyre változó formákhoz, más területekre lép, ahol szociális surlódásokat okoz. A városok gyorsabb ütemben haladnak előre, több az új oldal, részlet; az alkalmazkodás nehezebb. Épp ezért a városban több a züllött egyén, mint a falun.

A hibás akaratú egyének csökkenése főleg két tényezőtől függ. Elsőbben a neveléstől, másodsorban a humánus, vagy szociális intézkedésektől.

Általánosságban kétféle akaratot szoktunk megkülönböztetni.

Nevezetesen: az ösztön-akaratot és az északaratot. E kettő közötti különbség abban rejlik, hogy amíg az utóbbit mindenkori bizonyos megbízhatóság, megfontolt-

ság, előrelátás jellemzi, az első pusztán az ösztön hatása alatt áll s annak vakon engedelmeskedik. Az előbbi rendszerint rombol, pusztít, míg az utóbbi alkot, teremt.

A nevelésnek tehát oda kell törekednie, hogy az ösztön-akarat helyét az északarat pótolja. Tudjuk, hogy minden erő, azonképpen az akarat is csak bizonyos anyaghoz kötve érvényesülhet. Már most mi következik ebből? Az, hogy minél erősebb a szervezet, minél fejlettebb, tökéletesebb a központi idegrendszer s minél szorosabb az izomerő és a szellemi erő együttes működése, annál jobb az egyén ténykedése, szociális alkalmazkodása, magatartása.

Az izmos, de gyenge akaratú, valamint a petyhüdt szervezetű, de erős akaratú egyén ténykedése hibákkal van fűszerezve. Lássuk, hogy miért? Az a gyermek, vagy ifjú, aki fokozott izomerővel, de gyenge akaratúval rendelkezik, tulnyomóan ösztönei szerint igazodik. Ha az ösztönök hibásak, beteges, akkor hibás abnormis az igazodás is. Az ily gyermeknek nincs kellő megfontolása, előrelátása. Vakon rohan neki a veszedelmeknek.

A petyhüdt, satnya szervezet maga után vonja az idegrendszer gyengeségét, ami az akaratra nézve káros kimenetű. A jelen korban elharapódzó akaratbetegségek, akaratihibák a gyenge, satnya szervezetnek a következményei.

Íme tehát két lényeges nevelési hiba, mely egy a családban, mint az iskolában elég szeren található.

Mi tehát a teendő?

Ha bizonyos akarat-betegségekről, akarat-hibákról esik szó, mindenekelőtt puhatóljuk ki a hiba, betegség okát, mely mind már jeleztem is, lehet: átöröklött, vagy szerzett. A gyermek ösztönakaratát igyekezzünk az északarat körébe belevonni. Tegyük acélossá, erősé a gyermek szervezetét.

Az átöröklött akarat-betegségek nehe-

zebben orvosolhatók, mint a szerzettek. A beteges csirával bíró mag jobban hajlik bizonyos betegségek felé, mint a normális, ámde, ha a hajlamokkal ellentétes talajba vetjük és ésszerűen gondozzuk, nem züllik, nem romlik el, hanem értékesíthető termést hoz.

Azonban az iskola csak akkor töltheti be helyesen e körbe rótt hivatását, ha a társadalom és az állam segítő kezet nyújt neki. Mert az iskola hiába küzd a hibás akarat ellen, ha a gyermek miliője nyomorral és szennyel van tele.

Szobolovszky István.

A népszámlálás adatai, eredménye és tanúságai vármegyénkben.

Az 1910. évi országos népszámlálás adatainak tömkelegéből nem lesz érdektelen, — ha Barsvármegyére vonatkozó s bennünket különösen érdeklő adatokat egész vármegyénk közönsége kényelmére és könnyebb áttekinthetőség szempontjából okulás, tanulás végett ide jegyezzük.

Előre bocsátjuk, hogy a zárójelben levő számok az 1900. évi népszámlálás eredményét tüntetik fel, hogy a tíz év közötti különbség látható legyen. — Barsvármegye területe 2724 km², — ugyanannyi mint tíz év előtt volt — s ezen terület a vármegyék beosztásával vagy terület-rendezésével fog esetleg változást szenvedni. Népeisége: 387 katonával együtt 178500 lélek (165123); — s e szerint a tényleges szaporodás 10 év alatt 13377; — azonban a születések és halálozások egybevetése alapján a szaporodásnak 23324-nek kellett volna lennie s ennél fogva a szaporodás 9946-tal kedvezőlenebb az előző népszámlálás adatainak. Népefűrésége □ kméterenkint 65⁵ lélek; — külföldi honos 697 (629); külföldi lakott 1109 (533) vagyis a 10 év előtti állapothoz viszonyítva, több mint kétszerese vándorolt ki — többnyire Amerikába. A vármegye népeisége megoszlik:

Nem szerint van: 87363 férfi és 91137 nő.

T A R C A.

Aki mindent veszít.

Írta: Kántor István.

— Kedves Sándor, bocsásson meg, hogy megvárokattam. De miért nem jött fel a kástélyba? Miért kíván velem itt a parkban találkozni?

— Drága Márta, azért vároztottam ide, mert tanuk nélkül kívánok öntől elbucászni.

— Elbucászni? — kérdi a leány ijedten tekintve az ifjúra — vajjon hová akar, kedves Sándor, menni?

— Oda, ahova minden magyar ifjúnak mennie kell: a haza védelmére. Nekem meg ez kétszeres kötelességem is. Mint jobbagyasszülök gyermeke a nemzetcsalád egyenrangú tagjává lettem. A nemzetet eddig alkotó nemességé megértve a kor intő szavát, bölcs elhatározásom ledönté az ezer éves roszaktag válaszfalat, mely a magyart magyartól elválasztá. Egyenlők lettek jogaink, de egyenlők a haza iránti kötelességeink is. Sőt én érzem, hogy a hála, mellyel a nemzetnek tartozom, a kötelességeim is tetézi és, ha két életem volna, mindkettőt szívesen áldoznám fel hazámért.

— Édes Sándor, ne hagyjon el, — rebegi a leány.

— Kedves Márta, ha vőlegénye lennék is, még akkor sem szabadna engem visszatartania, mint jó honleánynak. Ámde

mi egymáséi úgy sem lehetünk. Én, a parasztszülök gyermeke, e falu egyszerű tanítója, arra nem merek még gondolni sem, hogy a nagymúltú és vagyonú Daruvári-család legféltettebb kincsét, önt, drága Márta, elnyerhessem. Óméltósága, az ön atyja elnézte, hogy én eddig önnel találkozhattam, arra gondolván, hogy hiszen az ön érdeklődése legfeljebb egy kis múló szépséyi csak, melyből ön rövidesen kiábrándul.

— Soha, Sándor, soha; ön nélkül nem élhetek. . . meghalok! — kiált fel a leány könnyezve.

— Elhiszem, egyetlen Márta, hogy ön szeret. És éppen ez a tudat adja nekem a bátorságot, hogy reméljek. Küzdeni akarok a boldogságomért is. Ezer veszélybe rohanva poklok tüzein átázolok, hogy bátorsággal a kardommal hirt, nevet szerezzek. És ha a haza kivivta a szabadságát, akkor én is visszajövök és oda állok édesatyja elé: nézd uram, már én is vagyok valaki; leányodat, az én üdvösségemet add nekem. Tehát Isten önnel, a boldog viszontlátásig!

— Várni fogok önre és ha vissza nem jön, akkor én is meghalok utánna — bucsuzik a zokogástól fuldokló hangon a leány.

Az erőtől duzzadó, hatalmas természetű ifjú, Barna Sándor tanító pedig lelke ülten, reménnyel szívében ment a hazája szabadságát meg a maga boldogságát kiküzdeni.

Daruváry Antal sötéteje közben akadt rá leányára, aki egy padra borultan még

akkor is zokogott, vékony, gyöngye testét a belső szenvedés meg-megrázkodtatá. Az öreg úr ijedten sietett leányához.

— Az Istenért, mi bajod, drága gyermekem? — szólt hozzáérve.

— Elment, — suttogja a leány elhaló hangon.

— Ki ment el, kis leányom?

— A Sándor elment honvédnek.

— Tehát a tanító is beállt honvédnek, — szólt megkönnyebbülten egyet sóhajtván az apa. — Hát hiszen ez kötelessége is. Csak nem maradhat itthon ilyen szép szál leány, mikor a hazának minden épékzál fiára oly nagy szüksége van. Bátyád is elment és azt nem siratod, te bohó gyermek, hanem egy idegen után sírsz.

— A mi Lacink katona, ő tud bántani a fegyverrel; de Sándor nem is ért hozzá, — válaszol az elkényeztetett úrleány.

— No majd megtanul, ügyes fiú az. Aztán nem sírsz, egy-két nap mulva úgy elfeleded őt, mintha nem is lett volna.

— Nem, nem, atyám, én őt nem fogom feledni. Ő küzdeni ment nemcsak a hazáért, hanem értem is. És ha mint híres katona visszajön, igérd meg, hogy feleségül mehetek hozzá.

— Gyermekem, ezt az egyet nem igérem, — mondja meghökkenve Daruváry. — Hova gondolsz, hogy egy Daruváry Márta egy parasztivadéknak neje lehessen! Nem, ez lehetetlen.

Életkor szerint:

6 évnél fiatalabb	29531
6—14 éves	37412
15—19 „	16698
20—39 „	47232
40—59 „	33910
60 évnél idősebb	13712
ismeretlen korú	5

Családi állapot szerint:

nőtlen és hajadon	93751 (85813)
házas	73306 (68709)
ösvögy	11308 (10543)
törvénytelen elvált	135 (57)

Anyanyelv szerint:

magyar	62022 (52319)
német	17366 (17325)
tót	97824 (94879)
oláh	11 (12) cigányok
rutén	92 (—) munkások
horvát	12 (5)
szerb	8 (19)
egyéb	1165 (565)

magyarul tudó nem magyar anyanyelvű 27535 (16444) s így a magyarul tudók száma 89557.

A magyarul tudók számának ily nagy növekedése (1000-el több mint 10 év előtt) a mind sürűbben felállított állami népiskolák eredménye, mely a magyarosodást biztos ösvényen viszi előre.

De figyelemre méltó jelenség a magyar elem fölényes szaporodása is, — mert míg az 1900. évben volt 94879 tót, tíz év alatt csak 97824-re, vagyis mintegy 3000-rel szaporodott, addig az 52319 magyar 10 év alatt 62022 lélekszámot érte el; vagyis majdnem 10000 lélekkel szaporodott s ennél fogva a magyarság javára 22000 lélekkel van több magyar és magyarul tudó mind tíz év előtt. Még így is azonban a vármegye lakosainak csak 50% a nevezhető magyarnak. — Irni és olvasni tudók száma 113057 (92612) vagyis a lakosság 60·4 (56·1) % a 6 évnél idősebbek 75·9 (67·4) % a.

Vallás szerint:

róm. kath.	153286 (139729)
gör. kath.	140 (46)
református	16795 (17018)
ág. evang.	3253 (3115)
gör. keleti	37 (7)
unitárius	12 (10)
zsidó	4969 (5191)
egyéb	8 (6)

— Hiszen te mondád, atyám, hogy most már mindnyájan egyenlők vagyunk. Mint honatya te is a jobbság felszabadítására és a nemesi előjogok eltörlésére szavaztál.

— Ez igaz, gyermekek. A nemzet nagybeteg volt: elvénhedt, megfogyott. Mint az orvos, úgy ált a honatya gyülekezete a végelgyengülésben szenvedő nemzet betegágya körül és belátták, hogy a vérszegény nemzet testébe erőteljes, friss vért kell ömlesztetni, különben menthetlenül elpusztul. Megtették. Az egyenlőség, testvériség, szabadság nevében egyesültünk, hogy újra nagy és hatalmas legyen nemzetünk. De gyermekek, az orvos a betegnek írja elő a gyógyszerét és nem magának. Én sem fogom azt elsőnek bevenni. Idő kell arra is, míg a beteg meggyógyul. Egy ezredév szokásai, hagyományai és előítélete máról holnapra nyom nélkül el nem enyészhet. Az átalakulás folyamata csak lassú és egyenletes, mert egy nemzet életében a sötétbe való ugrás reá végzetes lehet. És sokáig lesznek még e házában olyanok, akik a kiváltság átkát viselik majd. A családi hagyomány, a történelmi múlt pedig még a szív dobbanását is meg tudja fékezni. Lehet ez sokaktól kigúnyolt érség, de akibe beleoltották, az attól nem szabadul. Azt el kell ismerem, hogy Barna Sándor, aki eleinte papnak készült és hivatásból lépett a tanítói pályá-

s ennél fogva a szaporodást kizárólag a róm. katolikusok adták. Szomorú jelenség a reformátusok apadása, mely az egyke káros hatásának következménye. A zsidóság számának apadása abban leli főként magyarázatát, hogy a zsidók újabban a főváros és az ország többi nagy városaiba tömülnek, hol üzleteik létesítésére — kötésére nagyobb teret, erősebb fogékonyságot találnak; de hozzájárul az apadáshoz a kivándorlás és a más vallásba való beolvadás is.

E helyen ki kell emelnünk az egyke romboló, néppusztító hatását is és nem tudjuk eléggé figyelmébe ajánlani az annak megakadályozására, vagy apasztására hivatott közegeknek, különösen a lelkészeknek, kik igé'kkel egyedül képesek megakasztani az elnépte'enedésnek ezen szörnyű folyamatát, hogy minden befolyásukat, tudományukat és tehetségüket vessék latba, hogy e fokozatosan növekvő rombolásnak útját állják; — de mután az apadás egyik jelentős oka a nép szegénysége is, — ezzel járó korai kimerülés és ennek következtében a gyorsabb pusztulás is, — de oka még a nagy számban jelentkező betegségek is, — felhívjuk közgazdászaink hatóságaink figyelmét is, hogy szociális intézkedésekkel, szervezkedéssel, közvetítéssel és egyéb módjában levő hathatós eszközökkel a szegény nép baján enyhíteni, — betegségeikben a gyógykezelés, különösen az ingyen gyógykezelés eléréséhez segédkezést adni, — munkahiány esetén a munkaközvetítés közhirrétételével a munkaközvetítést valóban és lelkiismeretesen teljesíteni igyekezzenek; hogy a nép munkát találhasson mindig, — hogy annak ne kelljen az év legzordabb szakában éhezni, fájni és munka nélkül büre vetemedni, — vagy pedig az éhezés és fázásból való felelőtlenség idejében kivándorolni s ezáltal egyéb óriási terhet venni úgy magára, mint hátrahagyott és esetleg többé viszont nem látott családjára, nemkülönben terheket rakni illetőségi községére is; hazáját, hazánkat, vármegyénket pedig szervezeti, gyengíteni.

Legpusztítóbb hatása azonban az egyke rendszernek van s erre még csak azért térünk vissza, — hogy számadatokkal megvilágítsuk, hogy egyes falvak miként foghatnak kipusztulni, — ha ez oktalán és pusztító rendszert minden telhető módon ki nem küszöbölik. Egy rendes család áll a

ra, hogy fáját a lelki sötétségből kiemelje, valóban művelt, derék fiú. De ő Daruváry Antal veje soha, de soha nem lehet, habár a félvilág csodálná vitészségét és emlegetné nevét, mert ő mégis csak paraszt, én meg úr vagyok.

Ezzel gyöngéden felémelte a padról a leányt és bevezetné a kástélyba.

Daruváry Antal, a cs. és k. kamarás egy jólélt és becsületes úr, de magyar úr, tehát nagy úr, aki fölött az előítélet okozta gög uralkodni fog ivadékról-ivadékra. Neje korán elhalt, egy fiút és egy leányt hagyva hátra. A fiút katonának neveltette és az ott is szolgált a lovasságnál, mint főhadnagy. De a haza első hívására hazaszökött századával valahonnan Morvából és lelkesülten állt a honvédszászló alá, mint huszárcapitány, Daruváry László leánya, Márta, egy gyöngé testű, túlerékény, beteges szép gyermek atyja mellett nőt fel, kinek minden vágya, szeszélye egy-egy parancs. Nem tudott tőle atyja semmit megtagadni. Barna Sándorral úgy ismerkedett meg, hogy Daruváry az ifjút, aki jeles zenei tehetség is volt, a leány kívánságára sokszor meghívta kástélyába. A fiatalok ébredező vonzalmát ő is észrevette, de ismerve leányát, tudta, hogy ez is csak egy múlt szeszélye annak, melyre, mint eddig mindenre, hamarosan ráún.

* * *
Folyt. köv.

két szülőből és legalább két gyermekből (egy fiú és leány) vagyis a házasságlelek, mint egyrészt számítva velük szemben legalább két egységnek kell állania a legmérsékeltébb szaporodás esetén. Az arány tehát 1/2. Ezzel szemben a következő községekben a gyermekek ide számítva az összes nőtlen és hajadonokat is — száma jóval kevesebb a házások számánál, mely a jövő generáció házasságkötési számát is apasztani fogja, ami viszont ismét kevesebb gyermeket jelent s így tovább haladva oda vezet, — hogy a község elnéptelenedik, kipusztul.

A községek a következők:

község neve:	házások száma:	nőtlenek és hajadonok száma:
Alsószece	331	207
Alsóvár	160	113
Felsőzece	334	258
Felsővár	127	76
Garamapáti	105	99
Garamdásd	319	274
Garamök	609	453
Garammikola	386	254
Garamolyos	229	208
Garamsztyörgy	658	499
Garamvezekény	413	281
Hölvény	200	174
Kiskálna	231	193
Kisközmály	223	219
Kisvár	196	85
Kissáró	304	211
Marosfalva	233	106
Nagykálna	514	428
Nagyod	161	111
Töre	242	213
Zuy	159	146
Felsőgyöröd	194	175
Felsőpél	211	167
Mohi	501	278
Nagyvezekény	232	228

Ezen állapot tehát, amint a fenti számadatokból kiviláglik, — szomorú fényt vet a gyermekek szaporodási arányára, mert míg például Nagyodon 161 házásra 96, — húsz éven aluli gyermek esik, — addig Agón 160 házásra 178, — Nagymányán 504 házásra 690, — Szódón 170 házásra 201.

Végül még fontossággal bírván a vármegye lakóinak vagyoni fokára, hogy épületeit és azok tetőit milyen anyagból építi és készíti, — azok számát is ide jegyezzük:

A lakóházak száma Barsvármegyében 26918.

I. Építés szerint:

- Kőből v. téglából 10003 37·1 (34·2) %
- Köv. téglalappal v. vályog v. sárból . 8628 32·1 (24·7) %
- vályog v. sárból . 5387 20 (26·5) %
- fából más anyagból 2900 10·8 (14·6) %

II. Tetőzet szerint:

- cserép, pala, bádóg 10180 37·8 (14·1) %
- szindely, deszka . 5943 22·1 (25·3) %
- nád, v. zsup . . . 10795 40·1 (60·6) %

Nem lesz érdektelen a járárok és városok lakosainak számát ide jegyezni 1869. és 1910. évből a fegyveres erő nélkül:

Armaróti járás	1869.	25922	1910.	33493
Grstkereszt	„	33720	„	44231
Lévai	„	30008	„	36934
Oslányi	„	11220	„	16580
Vereblyi	„	23051	„	29106
Körmöcbánya	„	3433	„	4503
Léva	„	5914	„	9458
Ujbánya	„	4369	„	4808

Összesen: 137527, „ 178114

Ez adatok — bár vármegyénkre vonatkoztatva — mind oly fontosak, — hogy abból minden lelkiismeretes pap, jogász, orvos, vagy tanító megtalálhatja a maga részére azt az adatot, — melynek tudatával és azon erős feltevéseben, hogy vármegyéjét és ezzel hazáját segíteni akarja, — nagyarányú nemzetmentő, — nemzetboldogító és nemzetserkentő munkába foghat és végezhet.

Különfélék.

Városi közgyűlés. Léva város képviselőtestülete e hó 7-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen napirend előtt *Bányai Ferenc* interpellálta a polgármestert a nyári közfürdő és uszoda miatt, melyre a polgármester kijelentette, hogy az uradalomtól nem sikerült a fürdőt megvenni s így a város maga fog alkalmas fürdőhelyről gondoskodni. *Boros Gyula* pedig az ivóvíz-pák kicserélése miatt intézett kérdést a polgármesterhez, ki azt válaszolta, hogy csak próbák folynak az új lámpákkal, amelyekről annak idején a bizottság beszámolt. A polgármester válaszait a képviselőtestület tudomásul vette. Ezután a polgármester kegyeletes szavakkal parentálta el *Nyitrai Ferenc* elhunyt képviselőtestületi tagot, kinek emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvében megörökíteni rendelte. Jövőhagyta a polgármester azon intézkedését, hogy a Léván alakítandó „Revicky-kör” részére a tanácstermet és a közgyűlési termet átengedte. Elfogadta az 1912. évi fogyasztási adók és pótlékokra vonatkozó leszámolás eredményeként az ez évre megállapított 18781 kor., 99 fill., államségély összegét s tudomásul vette, hogy az 1913. évre az állam 12000 korona előleget adott s így még 6781 kor., 90 fill., jár. Megállapította az 1913. évi I-VIII. t. c. alapján tíz tisztviselő 1912. évre eső családi pótlékát 3850 koronában. — Ellenben a községi bírásoknak ellátásáról szóló ügyet a tanácsnak visszaadni rendelte újabb javaslatától végett. Tudomásul vette, hogy Barsvármegye alopánja a számvizsgáló állásra pályázatot hirdetett. A perbete-nagyszállói h. é. vasút engedélyeseinek kérelme 20000 korona értékű tőrszerződés vásárlását rendelte el a gyűlés az esetre, ha a vonatokat Lévára futnak s innen indulnak. *Fergács Mihály* áll. anyakönyvvizetőnek az 1912. folyamán anyakönyvi kivonatok című befolyt 299 koronát átengedte. Elfogadta *Csillag Ferenc* és nejével kötött adásvételi szerződést és *Tóth András* törleszi engedélyét, valamint a szállójai parancsnoki lakás bérlete tárgyában *Belcsák Béla* hástulajdonossal kötött szerződés újabb 3 évre leendő meghosszabbítását. Bars megye alispánjának leiratotta a vágóhid átalakítása tárgyában elhatározta, hogy 1914. végéig halasztásért folyamodik. Elfogadta az uradalmi major kapuja előtti 8 □-önyi területre vonatkozólag a lévai uradalommal kötött adásvételi szerződést. *Besztercebánya város* átiratára úv. *Babuschek Gusztávné* és fia részére ideiglenesen havi 16 kor., 66 fill., segélyt szavazott meg. Elrendelte, hogy a keramitát házilag tartassék fenn és pedig az újabb rész azonnali, a régebbi pedig 1917. évtől kezdve mikor a társasággal kötött szerződés lejár. úv. *Haulik Lajosné* parcellázási kérelme folytán a major alatti utcavonal megállapítására bizottságot küldött ki. A Mángor-ökös utcájának kinyitása iránt az érdekeltek által beadott kérelmet elutasította. Tudomásul vette, hogy a m. kir. belügyminiszter a bérkocsi szabályrendeletet jóváhagyta; a kocsiendbáborításra vonatkozó szabályrendeletét pedig a belügyminiszter kívánása szerint módosította. Elfogadta a járdafektetés és fentartásról alkotott szabályrendeletet s a Léva-vámosiadányi vicinális utnak az uti-bizottság kezelésébe való átadását, minéltova a város 50 %-kal járul ezen ut fenntartásához. *Balogh Lajos* és nejének 20000 kor., ovadékat visszaadni rendelte, mivel a vásártéri korcsma bérlé és a vármegye nem hagyta jóvá. Megállapította *Macsák István* lévai illetőségét, míg *Harkessz Gyula*, *Jeskó Mihály*, *Valovics István*, *Schiff Julia*, *Rachmann István* illetőségét megtagadta. Elfogadta az 1913. évi községi közmunka kivételét s kötelezettségi előírányzatát. Elrendelte a lévai honvéd-laktanya tetőzetének átfüdesést házilag. Majd *Nyitrai Ferenc* képviselőtestületi tag elhalt virilis helyére *Ondrejkovics testvérek*ét rendelte felvételni. Végül tudomásul vette, hogy a belügyminiszter *Bódogh Lajos* polgármesterre eső három évi közigazgatási államségélyt 136 kor., 83 fillérral lezállította s résszányosan felosztani rendelte a többi

tisztviselők között. Végül tudomásul vette az 1911. évi szárazamadás jóváhagyását, mire a gyűlés véget ért.

Március 15. A nemzeti újraébredés dicső és magasztos évfordulóját, március 15-ikét, nemcsak városunk polgárosa, hanem az intézetek, a város összes iskolái és az egyesületek is méltó kegyelettel fogják megünnepelni. A földművelő ifjak köre 14-én este 6 órakor az állami tanítóképző-intézetben tartja meg ünnepségét. A tanítóképző-intézet ifjusága 15-én d. e. 9 órakor az intézet dísztermében szép ünnepélyt rendez. A főgimnázium ifjusága pedig d. e. 10 órakor a városi szálloda színháztermében műsoros ünnepély keretében áldoz a nagy nap emlékének. A város közönsége a 48-as rendező bizottság és a városi tanács által összeállított és falragaszokon közzéteendő program szerint fogja megünnepelni a szent napot.

Gyászhir. Súlyos és pótolhatatlan vesztéségre *Köveskúti Jenőt*, az állami tanítóképző-intézet igazgatóját, akinek forrón szeretett neje folyó hó 6-án, életének legszebb szakában, hosszas betegskedés után elköltözött az élők sorából. A kedves, jószágos és művelt lelkű urasszonyt *Békésgyulán* ragadta ki a halál szerettei köréből és hült tetemét nagy részvét mellett e hó 8-án *Békéscsábán* a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Nehéz baja ellen legutóbb *Békésgyulán* keresett gyógyulást; de ezt sem ott, sem a déli vidéken nem találta meg, ahol szintén hosszabb ideig tartózkodott. A tanítóképző-intézet tanári kara és növendékei küldöttségileg vettek részt a temetésben és koszorút helyeztek általános tiszteletnek örvendő, derék igazgatójuk nevének koporójára. A mély fájdalom által sújtott igazgatónak és két kis árvájának nyújtson némi vigaszt az a tudat, hogy gyászukban fájó szívvel és őszinte részvéttel osztoznak jóbarátai, ismerősei és tisztelői a legszelebb körben. A béke anygala lengjen porai felett!

A kegyes-tanítórind főnöke Léván. Szerden délelőtt érkezett városunkba *Dr. Hénap Tamás* a magyar kegyes-tanítórind tartományi főnöke, titkára *dr. Prónai Antal* rendi kormánytanácsos kíséretében. — Megvizsgálta a renház és főgimnázium anyagi és szellemi ügyeit, résztvett az előadási órákon s teljes megelégedését fejezte ki. Pénteken hivatalos látogatásokat tett *lovag Schoeller Gusztávnál*, *Bódogh Lajos* polgármesternél és *Báthy László* prepost-plebánosnál. Szombaton délután pedig megjelent a városházán a főgimnázium építési-kibővítési ügyében tartott tanácskozáson, melyen a minisztérium képviselője *Albrecht János* tanker. főigazgató is résztvett. Adja Isten, hogy e tanácskozásnak minél-előbb meglegyen a kellő eredménye!

Ismeretterjesztő előadás. A Kath. Körben még mindig élénk érdeklődés és nagy számú hallgatólag jelenlétben tartotta meg *Báthy László* prepost plebános, a Kath. Kör faradhatlan elnöke a böjti időnyre tervezett utolsó előtti előadását *A harangokról*. Mint az előbbi előadásokat, ugy ezt is vetített képek sorozata tette változatosabb. *Bojsza Mariska* nagy hatással és kellemes hangon szavalt el *dr. Krájer Aladár*nak *A herceg csókja* című költeményét; *Dodék Ilonka* pedig gyakorlott zongorajátékával nyújtott élvezetet a közönségnek. A mai utolsó előadás programja: este 6 órakor vetített képekkel a világhírű „*Ben Hur*” regény érdekességei kivonata kerül előadásra. — *Bucsek Berta* szavalt és *Tessák Erzsébet* zongorázik.

Ügyvédek gyűlése. A községi és körjegyzői állások állami rendezése alkalmából az országos ügyvéd-szövetség memorandummal fordult a kormányhoz, hogy a jegyzők tiltassanak el az ügyvédi hatáskörbe eső magánmunkálatoktól, természetesen akként, hogy ennek ellenében megfelelő fizetéssel kárpótoltassanak. Ezt a memorandumot megküldötte hozzájárulás végett a barsvármegyei osztálynak is. A lévai ügyvédi kar e hó 4-én *Huberth Vilmos* elnöke alatt tartott értekezleten egyhangulag elfogadta a javaslatot, a maga részé-

ről is kifejezést adván annak, hogy a jegyzői kar mostani silány javadalmasága, nincs arányban azszal a nagyfotosságú, nagy részt állami funkciók teljesítésével, amelyekkel az újabb törvények most a jegyzőket megterheltek. Saját érdekük is azt kívánja, hogy a magán, ugynevezett perenkívüli (bíróági) munkálatoktól megszabadítottassanak megfelelő anyagi kárpótlás ellenében.

Esküvő. *Belcsák Kálmán* m. kir. honvédhadnagy f. hó 16-án déli 1/12 órakor a lévai ág. evang. templomban vezeti oltárhoz *Medveczky Sándor* gyógyszerésznek kedves leányát, *Ettát*. — Boldog megelégedés koszorúzat frigyüket.

Háziipari kiállítás Ujbányán. *Kalmár Géza* az ujbányai állami gazdasági népiskola vezetője folyó hó 1-én és 2-án sikerült kiállítást rendezett azokból a tárgyakból, melyeket az ez év telén tartott tanfolyamon az skola növendékei készítettek. Képviselve volt a fehér és a zöld fűzvesző, továbbá a szines szalmafonat többféle variációban. Nevezetesen: utazókosár, ruháskosár, fáskosár; 5 és 10 kilós szállítókosár, üveghordókosár, szénahordókosár, csirkeborító, tyuktojató, szénahordókosár stb. alakjában. Különösen kedvesek voltak a szalma- és vessző-kombinációk, melyek papirkosarak és női kézimunkakosarak formájában szerepeltek. A kiállításnak mind a két napon igen sok látogatója volt s jóformán minden eladó tárgyat megvettek. A tanfolyam rendezése kizárólagosan a már említett szaktanító érdeme, ki jelen minőségében igen fontos szerepre van még hivatva Ujbánya város gadaközönségének érdekében.

Gyászhirek. Lapunk zártakor vet-tük a szomorú híret, hogy *Szepesi Solt Aladár*, e hó 7-én délután, a szénásfaluvihnyeji állomason szívvelhűdés következtében hirtelen meghalt. A boldogulban *Kachelmann Károly* gyáros közeli rokonát gyászolja. — *Zahorák Sándor*, *Levatic Gusztáv* ügyvédi irodájának évek hosszú során át volt hűséges és busgó irnoka, a 48-as és függetlenségi eszméknek egyik tántoríthatlan híve, tegnap délben hosszas szenvedés után elhunyt.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Frecska István* és *Ghimessy János* tanítókat, — utóbbit mint igazgatót is — a lévai iparos-tanonciskolánál betöltött állásaikban megerősítette.

Közgyűlés. A Léva-vidéki vendéglősök és kávéosk ipartársulata *Tokodi Imre* elnöke alatt mult csütörtökön a városi vigadóban tartotta meg évi rendes közgyűlést, melyen a társulat eddigi vezetőségét is újra megválasztották. Ez pedig: elnök lett *Tokody Imre*, alelnök *Steiner Henrik* pénztáros *Ördögh Lajos*, jegyző *Schmidt József*, gazda *Ferikó József*, ügyész *dr. Balog Sándor*.

Negyven év a tanítói pályán. *Tóth József* garamveszényi ref. tanító most töltötte be tanítói működésének negyvenedik évét. A kiváló szorgalmú tanító, aki a lefolyt négy évtized alatt busgó munkálkodásával közmegelegedést és nagy érdemeket vitt ki magának a tanügyi terén, — ez alkalmából mi is őszintén üdvözlőjük.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *dr. Karafiáth Jenő* jogügyi segédfogalmazót a budapesti kir. kincstári jogügyi igazgatóságnál, *dr. Karafiáth Márius*, bars megyei t. b. főcivros üccsét, a jelen állomáshelyén való meghagyása mellett a IX. fiz. osztályba jogügyi fogalmazóvá nevezte ki.

Hazafias ünnepély. Az aranyosmátrói hivatalnokok társasága március hó 15-én este 8 órakor a Dölti-féle színház helyiségeiben táncossal egybekötve hazafias ünnepélyt s ezt követőleg kabaré-estét rendez. Helyárak: I. hely 2 kor. 50 fillér, — II. hely 2 kor., III. hely 1 kor. 50 fill., állóhely 1 kor.,

Méhészeti kerületek beosztása. A földművelésügyi miniszter a méhészeti kerületeket legközelebb újra szervezte. Ezen újraszervezés szerint Barsvármegye es három rendezett tanácsú városa az V., pozsonyi kerülethez tartozik, amelyben *Valló János* a szaktanító.

— **Gyászbesz.** Az emberi kor magas határát érte el özevény *Vinkovics Vincéné*, szül. *Tolnay Borbála*, aki f. hó 4-én életének 95-ik évében, hosszas betegeskedés után végelgyöngyülésben meghalt Léván. Temetése nagy részvét mellett e hó 6-án volt. A boldogultban *Bilcsék József*, városunk rendőrkapitánya nagyszíjját gyászolja.

— **Új állatorvos.** *Dukez Géza* állatorvos városunkban telepedvén le, itt fogja folytatni állatorvosi működését. Eddig Dombádon praktizált, de most szülőföldjén óhajta praxissját folytatni.

— **Állatbiztosítás.** A Magyar Kölcsonös Állatbiztosító Társaság mint szövetséget e napokban adta ki XIV. évi jelentését az 1912. évről. A jelentés szerint *Borsod-Armegye* területén az állatbiztosító szervezetek száma a múlt évben 16 volt, 2 pedig a folyó évben kezdte meg működését. A biztosított állatok mennyisége: 11 darab; 8150 korona értékben; szarvasmarha: 502 darab, 254,610 kor. értékben; összesen: 513 darab, 254,620 korona értékkel. — A jelentésben felsorolt adatokból sajnálatlalt látjuk, hogy vármegyénk gazdalközönsége az állatbiztosítás tekintetében még nagyon el van maradva más vármegyéktől, melyek között akadnak olyanok is, ahol a biztosított állatok száma több ezerre rúg s ebből folyólag a biztosítási érték az egyes vármegyékben eléri, sőt meg is haladja az egy millió koronát.

— **Mathiász János** hírneves szőlőszűnk hibridjeiről szóló legújabb név- és árjegyzékéből vesszük át a következő igen figyelemre méltó sorokat: *A szőlővédelem alapvető munkája.* Az utóbbi években a peronosporán és oidiumon kívül főként a szőlőmoly ellen kellett a küzdelmet felvennünk. A különböző módon végrehajtott védekezéseim közben arra a tapasztalatra jutottam, hogy kiváltképpen a szőlőmoly ellen való küzdelemben a fűszert a rügyfakadás előtt való védekezésre kell helyezni. Ha csupán akkor védekezünk, mikor a szőlőmoly kártételét már megkezdte, az eredmény még igen nagy áldozatok árán is csak hiányos lehet, mert ilyenkor a szőlőmoly rendezőrint már négyféle alakban van jelen. Egy része jelen van báb alakban, a másik része mint pille, a harmadik rész mint tojás, a negyedik rész mint molykukac, mely szőlőfürt tönkretétele árán él és növekedik. Kora tavasszal a szőlőmoly kizárólag báb alakban, a tojék repedéseiben tartózkodik. Itt kell a szőlőmolyt megsemmisíteni, mert ha a szőlőmoly kitélt bábjaikat elpusztítjuk, akkor abból nem fejlődhet ki a pille. Ha pille nincs, nincs tojás sem, ha tojás nincs, akkor molykukac sincs, mert ez a tojásból fejlődik és így a kártétel elmarad. A rügyfakadás előtt való permetezésére sokféle szert ajánlanak, de bármily különösnek látszik is, mégis úgy van, hogy ez esetben az a legbiztosabb szer, amely egyszerűsége miatt a többinél sokkal olcsóbb is, t. i. a kénmáj. Ebből ha 100 liter vízben 1 és fél kiőt feloldunk és 1 kg. meszet is adunk hozzá, olyan oldatot kapunk, mely a szőlőmoly kitélt bábjaikat biztosan megöli, de egyszerűsége miatt a peronosporára és az oidium áttelelt csiráit is megsemmisíti. A meszes kénmáj oldattal lehetőleg nyomban a nyitás után permetezzük meg a még ki nem hajtott szőlőtöskéket és pedig bőségesen, mert egyáltalán nem árt, ha a tájra is hull telőle, mert a gombacsirákat ott is megsemmisíti.

— **A tartalékosok családjainak segélyezése.** A minisztertanács határozatából az 1912—13. évben tényleges katonai szolgálatra behívott (visszatartott) tartalékos és póttartalékos állomány legénység gyámolító nélkül maradt családjai segélyben fognak részesülni. Az igényjogosultaknak összeírásuk végett 15 nap alatt kell a helyhatóságoknál jelentkezniük.

— **Munkások megjutalmazása.** A földmivélsügyi miniszter a folyó évre is, ugymint eddig minden évben szokásban volt, két oly gazdasági cselédnek, aki példás viselkedése mellett husamosabb időt töltött egy munkaadónál, illetve ugyanazon gazdaságban; valamint egy olyan gazdasági munkásnak, aki megbízhatósága, szorgalma

és józansága által munkatársai között kivált, egyenkint 100 korona pénzbeli jutalom és egy-egy elismerő oklevelet kíván adományozni. A jutalmazásra érdemes cselédek z illető alkalmazatójuk, gazdájuk által az illetékes I. fokú hatósághoz előterjesztéssel jelentetnek be, kik közül a legérdemesebb három cseléd jutalmazásra a földmivélsügyi miniszterhez fog felterjesztetni.

— **Romlott takarmányrépamag.** A múlt nyári és őszi szakadatok esők okozták hogy a répamagot a legtöbb termelőhelyen nem bírták szárazon betakarítani, hanem ott csirázott ki a földjén. Az ilyen mag sohasem fog répát teremni; mert nagyobb részben ki sem kel, s ami kevés még kicsirázik, az sem bír elég termőeréllyel, hogy répát fejlesszen, hanem újnyi vékonyságú gyökeret fejleszhet csak. Emberelemlékezet óta még soha sem került annyi megbízhatatlan, gyengén csirázó és kevert répamag forgalomba, mint az idén. Gazdáink helyesen fognak cselekedni, ha a répamag beszerzése alkalmával a legszigorúbb irásbeli jótállást követelik az eladó részéről csiraképeség és fajazonosság tekintetében. Ahol nem tartja majd a gazda szem előtt ezen óvatosságot, ott azt kockáztatja, hogy az állattartását katasztrófáival határos bajok érhetik. Amint egyébiránt halljuk, a földmivélsügyi miniszterium szintén készül állást foglalni az ügyben.

— **Minden hónapban van valahol aratás.** Januárban Argentiniában, Chilében, Ausztráliában és Új-Seelandban aratnak. Februárban Indiában és márciusban Felső-Egyiptomban, vanaratás, Április Mexikó, Kuba, A/s-Egyiptom, Syria, Perzsia és Kisázsia aratási hónapja. Májusban Észak-Amerikában, Japán és Chinában és Dél-Amerika egyes helyein aratnak. Júniusban érik a gabona Olaszországban, Délfranciaországban és az Egyesült-Államok nyugati tartományaiban. Julius a mi (Ausztria és Magyarország), valamint észak Franciaország és az Orosz birodalom déli része, nemkülönben Kanada legnagyobb részére nézve az aratás ideje. Az egész Németbirodalom, Anglia, Belgium Holland és Franciaországnak egy kis része augusztusban végzi az aratást. Szeptemberben Oroszországban és a Skandináv félszigeten aratnak. Peruban október hóban vágják a gabonát. Délafrikában november és déli Ausztráliában decemberben van aratás.

Orgonaavatás. A budapesti ref. egyház zugói parókhiális köre múlt hó 16-án avatta fel a templomába épített új orgonát. A felavatás istentisztelet alkalmával szűfőléssig megtelt a templom s a gyűlékezet örömeiben, dr. Kovácsy Sándor főgondnokkal élükön nagy számmal vettek részt az anyagegyház presbiterei és hitoktatói. — *Az új orgonát, a melynek művészeti tervezetét Krausz Gusztáv ének-és zenetanár és Antalffy-Zsivos Dezso az orsz. zeneakadémia orgona-szakjainak tandrá készíteték el, Rieger Ottó budapesti orgonagyáros V. ker. Szigliéti-utca 29. sz. alatt újjonán épített legmodernebb gőzerővel berendezett orgonagyárában épült.* Az orgona, a mely igen csiszos és díszes szekrényben van elhelyezve, 19 változatú, 2 manuális hangszert a legmodernebb beosztással, pneumatikus kapcsolásokkal és szabad komburációkkal Antalffy-Zsivos Dezso és Krausz Gusztáv szakértők ítélete szerint a Rieger cég remekelt az orgona megépítésével és olyan hangszert készített, amely nemcsak szerkezetének tökéletességével változatainak bőségével és szépségével tűnik ki, de hangerejével nagyobb tempóban is elegendő, sőt alkalmas hangversenyek rendezésére is.

A P R Ó S Á G O K.

Rovatvezető: **Zuhany.**

A zongora. *Uj lakó:* Azt hallottam, hogy mellettünk egy zongoratanító lakik. Ez nem valami kelleme... *Házmester:* Ne tessék félni! A zongoratanítóknak nyolc gyereke van és azok olyan lármát csapnak, hogy azért nem is hallatszik a zongora.

A baka és a dada. Az utcán sétálás közben kérdezi Bébi a mamájától: — Anyuskám! A katonák sem járhatnak az utcán egyedül? — Hogyne fiacskám! — Hát akkor miért vigyáz mindenikre egy — dada?

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

A Bars megyei Népbank r. t. Lévai Telepe a helybeli főgimn. Segítő-Egyesületnek 50 koronát s az önképzőkörnek 30 koronát, a Lévai Takaré- és Hitelintézet a főgimn. Segítő-Egyesületnek 50 koronát adományozott, amely kegyes adományokért hálás köszönetet mond

az igazgatóság.

Köszönetnyilvánítás.

A Bars megyei Népbank r. t. Lévai Telepe 25 korona kegyes adományt küldött a polgári leányiskola céljaira, melyért az úton is hálás köszönetet mond

Léva, 1913. évi február hó 27-én.

az intézet igazgatósága.

Nyilvános köszönet.

A Bars megyei Népbank r. t. Lévai Telepének igazgatósága 50 koronát, N. N. 30 koronát voltak szivesek Stefánia árva-házunk céljaira adományozni. Fogadják a nemeslelkű adakozók hálás köszönetünket.

Léva, 1913. február 28.

A választmány nevében:

Bellán Sándor (törökkanzsal Schulpe Alfonz négyeleti titkár. négyeleti alelnök.

Nyilvános köszönet.

A Lévai Takaré- és Hitelintézet 30 koronát küldött a Lévai Izraelita Négyeletnek. Fogadják a nevezett pénzüzetet tekintetes igazgatósága nemeslelkű adományért az egyet leghálásabb köszönetét.

Deák Adolf, **Dr. Frommer Ignác**, titkár. elnök.

Köszönetnyilvánítás.

A Bars megyei Népbank és a Lévai Kereskedelmi Bank tekintetes igazgatósága az Erzsébet Fülér-egyletnek egyenkint 25—25 koronát volt kegyes adományozni, mely összegeknek kézhezvételét hálás köszönettel nyugtazzuk.

Liebermann Jakab né

elnök.

Köszönetnyilvánítás.

A Lévai Takarékpénztár r. t. 100 kor., Takaré- és Hitelintézet r. t. 30 kor. és a Kereskedelmi Bank r. t. 25 koronát az ág. hitv. ev. egyház részére küldött adományért fogadják a tekintetes igazgatóság az egyház nevében hálás köszönetét.

Léva, 1913. évi február hó 25-én.

Kovatsik Samu

pénztáros.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: **Dr. Horváth Gyula** rendőrkapitány.

Buza m. mássáknként 20 kor. 60 fillértől 21 kor. — fill. Kétszeres 17 kor. — fill. 18 kor. — fill. Rozs 18 kor. — fill. 18 kor. 40 fill. Arpa 17 kor. 60 fill. 18 kor. — fill. Zab 20 kor. — fill. 21 kor. — fill. Kukorica 18 kor. — fill. 14 kor. — fill. — Lencse 40 kor. — fill. 42 kor. — fill. — Bab 20 kor. — fill. 21 kor. — fill. — Köles 12 kor. — fill. 13 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetből arankamentes 175—180 Vörös lóhere, kir aránkás 165—175 Vörös lóhere, nagy aránkás 150—160 Lucerna természetből arankamentes 130—138 Lucerna, világos szemű aránkás 115—102

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1913. évi mar. hó 2-től 1913. évi mar. hó 9-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Hamran János Dávid Mária	leány	Mária
Adamecz József Szilaj Mária	fiú	halva szül.
Stukovszki Ferencz Andric M.	fiú	Ferencz Z.
Borcsányi Gyula Pateh Mária	fiú	Lehel Győző
Rácz Béla Baros Anna	fiú	János József

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Balog Mária	29 éves	Tüdőgümőkór
Balázs Sándor	22 "	Tüdőgümőkór
özv. Nagy Lajosné	83 "	Agg. kimerülés
özv. Vinkovics Vinczéné	94 "	Agg. kimerülés
özv. Kósai Istvánné	74 "	Agg. kimerülés
özv. Zvrhokril Jakabné	73 "	Gutaütés

Lapunk felelős szerkesztője több hétre Budapestre utazván, távollétében a szerkesztésért a felelősséget JAROSS FERENCZ, lapunk főmunkatársa vállalja.

Nyilttér.

Minden okos, takarékos háztasszony csak ezt a malatakávé-t használja

Keresek

gyakorlott munkavezetőt kiterjedt cukorrépa beművelésére. Napidíj és termés arányban jutalékkal. Cím a lap kiadóhivatalában.

Eladó ház.

Honvéd-u. 24. számú ház — kényelmes és modern uri lakás — szabadkézből eladó. — Bővebb felvilágosítást ad a Kereskedelmi bank Léva.

Ágybavizelés!

Azonnali megszüntetés! A kor és nem adatok közlése ellenében felvilágosítást ingyen nyújt: Pfaller Georg Nürnberg K 151 (Bajorország)

Kiadó üzlet Zsarnóczán

teljes berendezéssel vas-, fűszer és vegyeskereskedés kiadó. Bővebbet DIAMANT B. címen Zsarnóczán.

Köhöges

rekedtség, katarut és elnyalkodás, görcs és hörghurut ellen ne vásároljon mást, mint a finomizű

Kaiser-féle **Mell Caramellet** a „Három fenyő“-vel

6050 drb. orvosok és magánorvosoktól származó bizonyítvány igazolja a biztos eredményt. Csomagokban 20 és 40 fill. Dobozban 60 fillér. Kapható: Dezséri Boleman gyógyszerárán és Knapp Ignác drogeriájában

L é v á n.

15—1913 tikvi szám.

Árverési hirdetmény.

A lévai kir. járásbírósg mint tikvi hatóság közhírré teszi, hogy Csekei Dávid végrehajtonak Gálpál Sándorné neje Gál Erzsébet végrehajtonak lévai kir. járásbírósg területén Vámosladány község határában fekvő és a vámosladányi 902 sztjkvben A I 1. 2. 3. sor 625/b. 756/b. 879/c. hrszámú szántókra és 1/24 telki közös legelőre egészen 732 korona, az ezen tjkvben A I 1 sor 1571/a hrszámú egész szőlőre 74 korona, az ottani 983 sz. tjkvben A I 1 sor 940 hrszámú kenderesben való 1/3 rész illetményére 105 korona továbbá Gálpál Sándor és neje Gál Erzsébetnek az ottani 915 sztjkvben A I 1 sor 54 hrszámú betelek és 82. ó. i. számú házban való 2/5 rész illetményére 887 korona kiküldési árban az árverést elrendelte még pedig a Vhn 26. §. alapján akként, hogy ezen határnapon a fenti ingatlanok a megállapított kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fognak.

Ezen nyilvános bírói árverés 1913. évi április hó 7-én napján délelőtti 9 órakor Vámosladány község házánál lesz megtartva.

Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok kiküldési árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333 számú I. M. P. 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni mely kötelezettség alól csak a Vhn. 21. §-ában megnevezettek vannak felmentve.

A kiküldési árnál magasabb ígért esetén a bánatpénz a Vhn. 25. §-ának megfelelően és az ott jelzett jogkövetkezmények terhe mellett kiegészítendő.

Kelt Léván a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1913. évi január hó 8. napján. Pogány s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl
Dodek
kir. tikvvezető

Modern ház

a Mángorló utcában (17), 4 szoba konyha, fürdő szoba, kamra, pin-cze, üvegezett folyosó melléképületben cselédszoba és mosó konyha parkirozott udvar, gazdasági udvar kis zöldség-kert, kút az udvaron, folyó év május hó 1-től bérbeadó, esetleg e la d ó. Feltételek TOKODY IMRE vendéglősnél tudhatók meg.

Eladó ház.

Léván Galamb utca 2. számú ház eladó. Ugyanott egy elegánsan butorozott szoba is azonnal kiadó.

6090—1912. tikvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósg mint tikvi hatóság közhírré teszi, hogy Uhnák József végrehajtonak Uhnák Pál végrehajtonak szünetelő elleni végrehajtonak Uhnák Pálnak a lévai kir. járásbírósg területén Garamujfalu község határában fekvő és a gr.-ujfalusi 39. sztjkvben A I 1 sor 49 hrsz. 50 ö. i. számú ház udvar s kert a 6 sor 307 hrszámú szántó dolne zahumencie dűlőben 1/3 rész illetményére az Uhnák József javára C 21 t. alatt bekötelezett lakás és használati jogoknak fenntartása mellett 798 korona kiküldési árban az árverést elrendelte még pedig a Vhn 26 § alapján akként, hogy ezen határnapon az ingatlanok a megállapított kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fognak.

Ezen nyilvános bírói árverés 1913. évi április hó 1. napján délelőtti 10 órakor Garamujfalu község házánál lesz megtartva.

Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok kiküldési árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333 számú I. M. R. 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni, mely kötelezettség alól csak a Vhn. 21. §-ában megnevezettek vannak felmentve.

A kiküldési árnál magasabb ígért esetén a bánatpénz a Vhn 25. §-ának megfelelően és az ott jelzett jogkövetkezmények terhe mellett kiegészítendő.

Kelt Léván a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1912. évi december hó 31. napján. Pogány s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl :

Dodek
kir. tikvvezető.

2—1913. tikvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifju Kácsor Istvánné szül. Kabai Rózi végrehajtonak ifju Kácsor István végrehajtonak szünetelő elleni végrehajtonak Uhnák Pálnak a lévai kir. járásbírósg területén Garamszentgyörgy község határában fekvő és a garamszentgyörgyi 76 sztjkvben A I 1—6 sor 711, 712, 801, 906, 907, 908 számú szántóföldekből 20/122 rész illetményére 752 korona az ottani 540 sztjkvben A I 1 sor 736—c hrszámú szántóföldben 1/3 rész illetményére 100 korona, és az ottani 1.69 számú tjkvben A I 1 sor 1076—a hrszámú egész ingatlanára 269 korona kiküldési árban az árverést elrendelte, még pedig a Vhn 26 § alapján akként, hogy ezen határnapon az ingatlanok a megállapított kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fognak.

Ezen nyilvános bírói árverés 1913. évi április hó 8. napján délelőtti 3 órakor Garamszentgyörgy község házánál lesz megtartva.

Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan kiküldési árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333 számú I. M. R 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni mely kötelezettség alól csak a Vhn 21 §-ában megnevezettek vannak felmentve.

A kiküldési árnál magasabb ígért esetén a Vhn 25 §-ának megfelelően és az ott jelzett jogkövetkezmények terhe mellett kiegészítendő.

Kelt Léván a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1913. évi január hó 8. napján. Pogány s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl
Dodek
kir. tikvvezető.

Kiadó lakás.

Léván, Kálnai u. 2. számú házban 3—4 szobás urilakás, kerttel és mellékhelyiségekkel f. évi május 1-től kiadó. Bővebbet **Szauer Izidor és Mór cégnél Léván.**

ASZTALOS-

tanoncznak egy-két jó házból való fiut felvesz

Agárdy Sándor

asztalosmester

Léván, Teleky-utcza 13. szám.

5861—1912 tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A lévai kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi hogy a lévai takarékos és hitelintézet végrehajtónak Hügyecz József végrehajtási ügyében Hügyecz Józsefnek a lévai kir. járásbírósg területén Garamszőlős község határában fekvő és a garamszőlősi 28 sztkjvben A I 1 sor 33 hrszámú ház és udvara 2 sor 1146 hrszámú szántó 3 sor 1—8 telki erdő és legelő illető ségre 449 korona, az ottani I 2 sor 1487 hrszámú szőlőre 12 korona, az ottani 172 sztkjvben A I 1 sor 947—e hrszámú szántóra 5 koron, az ottani 174 sztkjvben A I 1 sor 946 hrszámú szántónak 1—2 részére 15 korona, az ottani 190 sztkjvben A I 1 sor 947—b hrszámú egész szántó földre 32 korona, az ottani 298 sztkjvben A 1. 2. 5. 6. sor 466. 859. hrszámú réteknek és 1—2 telki erdő és legelő illetőségnek egynegyed részére 100 korona, az ottani 552 sztkjvben A I 1 sor 983 hrszámú egész szántóra 22 korona, és az ottani 52 sztkjvben A I 1 sor 1202 hrszámú szőlőnek 1/4 részére 23 korona kiáltási árban az árverést előrendelete még pedig a Vhn 26 § alapján akként, hogy ezen határonapon az ingatlakok a megállapított kiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fognak.

Ezen nyilvános bírói árverés 1913 évi március hó 14 napján délelőtti 10 órakor Garamszőlős község hazánál lesz megtartva.

Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok kiáltási árának 10%^o-át készpénzben vagy a 1881 évi LX t. cz. 42§-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi 3333 számú I. M. R. 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881 évi LX t. cz. 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni mely kötelezettség alól csak a Vhn 21 §-ban megnevezettek vannak felmentve.

A kiáltási árnál magasabb ígért esetén a bánatpénz a Vhn 25 §-ának megfelelően és az ott jelzett jogkövetkezmények terhe alatt kiegészítendő.

Kelt Léván a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1913 évi december hó 16 napján Pogány s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül.

Dodek

kir. tkivvezető.

37—1913 végrh szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti V ker. kir. járásbírósgnak 1912 évi Sp.: 861—4 számú végzése következtében Dr. Bártai Farkas Samu ügyvéd javára 100 K s jár. erejéig 1913 feb. hó 10-án fogantatott végrehajtás útján le és felülfoglalt és 3000 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: ruhaszövetek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a körmöcbányai kir. járásbírósg 1913-ik évi V: 3—2 számú végzése folytán 100 kor. — áll. tőkekövetelés ennek 1912 évi jul. hó 6 napjától járó 5%^o kamatai és az eddig összesen 53 kor. 95 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Körmöcbányán a peres lakásán leendő megtartására 1913 évi marc. hó 15 napjának d. u. 1/2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX t. c. 107 és 108 §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legfőbbet ígérőknek szákség esetű becsáron alul is el fogja adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- illetve felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881 évi LX t. c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Ujbánya, 1913. február hó 26.

Lukács Miksa.

kir. bir. végrehajtó.

133—1913 végrh szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi hogy a lévai kir. járásbírósgnak 1913 évi V. 15—1 számú végzése következtében Dr. Vicsek Ferencz ügyvéd által képviselt Urbán András javára 2100 k. s jár. erejéig 1913 évi febr. hó 4-én fogantatott végrehajtás útján lefoglalt és 1860 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: négy ló, egy tehén, és egy szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lévai kir. járásbírósg 1913. évi V: 15—3 számú végzése folytán 2100 kor. tőkekövetelés, ennek 1912 évi Július hó 10 napjától járó 6%^o kamatai eddig összesen felmerült és bíróság már megállapított költségek erejéig, Kis Kálnán leendő megtartására 1913 évi Március hó 19-ik napjának déltáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok 1881 évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legfőbbet ígérőknek, zükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- illetve felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt, Léván, 1913. márc. hó 5 napján.

Karácsonyi Pál

kir. bir. végrehajtó

Eladó ház.

Léván Teleky-utcza 10. számú ház szabadkézből eladó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos vagy megbízottja Dr. Kersék János ügyvéd Léván.

Kimérő

Vidéki italmérésbe kimérő kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

A szőlőmolyt, a hernyókat és rovarokat a különböző penészgombákat legbiztosabban a tél folyamán, téli alakjukban semmisíthetjük meg. E célból a szőlőtőkét és a gyümölcsfák törzseit és koronáit a

rügyfakadás előtt meszes kénmájoldattal

alaposan permetezzük meg, 100 liter vízben 1 és fél kg. kénmájat 1 kg. meszet oldjunk fel.

MAYERFI-féle kénmáj és a kácskeméti por eredeti gyári áron kapható

Kern Testvéreknél Léván.

Csak azoknak a cigarettázóknak a kik egészségükre való tekintetből nem sejtik meg a naponta 1-2 fillérrel többet kaphatni:

Club specialité

120 kapsz 20 fillér
70 " 12 "

Másból 100 hüvely 70 "

Orvosi tanácsra a hüvelyek és lapocskák bronch- és szinnyomás valamint zsinadék/igynévezett Ambrosinélkül vannak, de minden lapocskában és hüvelyben lenne van viszonyossal a "cigarett" és a gyáros aláírása "Modiano"

Főraktár Amstetter Imre, magy. kir. dohány nagyáruháiban.

A Budapesti Asztalos
Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és szövetség

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja,
Budapest, VIII., József-körut 28. (Bérekocsor-utca sarkán) Budapest, VIII. kerület Üllői-ut 18.,

állandó

lakásberendezési kiállítás

nyitva reggel nyolcz órától este nyolcz óráig.

Beléptidij nincsen.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy LÉVÁN, Szepesi utca 16. szám alatt

szobafestő és mázoló műhelyt nyitottam.

Mindennemű e szakba vágó munkát elvállalok. Legújabb divatú, modern mintáim megtekinthető műhelyemben és kívánatra a megrendelő lakásán is bemutatom azokat.

Jutányos árak mellett szolid munkáról biztosítom megrendelőimet.

Tisztelettel

LEDÉNYI ISTVÁN

szobafestő és mázoló LÉVA.

Méhészeknek fontos!

Méhkaptarákat, mézpergetőket, viasz-olvaszó üstököt, keratleceket, műlepetket és a méhészetben szükséges összes eszközöket

KÜHNE FERENC UTÓDA cég

Budapest, I. Atilla utca 99. szám.

szállít legjobban. — Kérje az 1913. évi „Méhészeti utmutató” és nagy árjegyzék ingyen való megküldését. — — — — —

APOLLO-színház

mai műsora

rendkívül érdekes.

Délután 4 órakor gyermek előadás
és este 8 órakor rendes előadás.

Köhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden darabján rajta van a **RETHY** név.

1 doboz ára 60 fillér. Nagy doboz 1 kor. Mindenütt kapható
Csak Réthyféléit fogadjunk el.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

L É V Á N.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választéku
állandó gépkiállítás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Világbiru „RAPID” lánczos kutak. „Alfa Separator” tej és vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és Schrantz-féle gőzcséplő készültek, Ganz-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Legjobb bevásárlási forrás!

KERN TESTVÉREK

fűszer, gyarmatáru és vasnagykereskedése

ALAPITTATOTT 1831.

L É V Á.

ALAPITTATOTT 1831.

Mindenemű fűszer- és csemegeárúk.

Naponta friss felvágott és prágai sódar.

Elismert legjobb minőségű kávék.

Valódi orosz teak és angol rumok.

Teasütemény, csemegebor, likőr, cognac, déligyümölcs, dessert, cukorka s mindennemű **csemegek** a legjutányosabb árakon. — — —

Magyar gyártmányu folyton égő kályhák, fa- és széntartók, kályhaellenzők, szesz-, szén és villamos vasalók, gyorsforralók, kávé- és teafőzők, húsvágógépek, konyhamérlegek, valamint

VARRÓGÉPEK stb. állandó nagy raktára.

Gyári raktárt tartunk a legalkalmasabb

tiszta aluminium és valódi nikkell
főzőedényekből, modern háztartási és konyhafe szerelési cikkekből.